

ရေ မြေ ဒေသ ရာသီဥတု နှင့် ကိုက်ညီသောမျိုးများ ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးခြင်း။

• မျိုးရွေးချယ်ပုံနည်းလမ်းများ နှင့် အကျိုးကျေးဇူးများ။

- ပြည်တွင်းစပါးမျိုးများ စိုက်ပျိုးရွေးချယ်ခြင်းနည်းဖြင့် ထုတ်ဝေခဲ့သော စပါးမျိုးအချို့။(နောက်ဆက်တွဲဇယား-၁)
- ပြည်ပစပါးမျိုးများ တင်သွင်းစိုက်ပျိုးရွေးချယ်ခြင်းဖြင့် ရရှိထုတ်ဝေသော အထွက်ကောင်းစပါးမျိုးများ။(နောက်ဆက်တွဲဇယား-၂)
- မျိုးကူးစပ်၍ မွေးမြူ ရွေးချယ်ခြင်းဖြင့် ရရှိခဲ့သော အထွက်ကောင်း စပါးမျိုးများ။ (နောက်ဆက်တွဲဇယား-၃)
- မျိုးထွန်းနည်းဖြင့် မွေးမြူ ရွေးချယ်ခြင်းဖြင့် ရရှိထုတ်လုပ်ခဲ့သော အထွက်ကောင်းစပါးမျိုးများ။ (နောက်ဆက်တွဲဇယား-၄)
- စပါးမျိုးစေ့အရည်အသွေး ထိန်းသိမ်းရေး စံချိန်စံညွှန်းများ (နောက်ဆက်တွဲဇယား၅)

ကျမ်းကိုးအညွှန်း။ (References)

ရေ မြေဒေသ ရာသီဥတုနှင့်ကိုက်ညီသောမျိုးများရွေးချယ်စိုက်ပျိုးခြင်း။

အကြောင်းအရာ	နည်းလမ်း/ဆောင်ရွက်ရန်	အကြောင်း-အကျိုးဆက်စပ်မှု ရလဒ်/အနှစ်ချုပ်
<p>မျိုးရွေးချယ်ပုံနည်းလမ်းနှင့် အကျိုးကျေးဇူးများ။</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း စပါးစိုက်ပျိုးရာ ဒေသ အသီးသီး၏ ရေမြေသဘာဝ ရာသီဥတုသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မတူ ကွဲပြားခြားနားကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရေမြေဒေသ ရာသီဥတု အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီသော၊ ဖြစ်ထွန်းမှု အကောင်းဆုံးမျိုးများကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးရေးသည်အထူးအရေးပါသော လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။</p> <p>စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနဦးစီးဌာနသည် ရေမြေဒေသ ရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီသောမျိုးများ ရရှိရေးအတွက် အောက်ပါ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> • ပြည်တွင်းစပါးမျိုးများ စိုက်ပျိုးရွေးချယ်ခြင်း။ • ပြည်ပစပါးမျိုးများတင်သွင်းစိုက်ပျိုးရွေးချယ်ခြင်း။ • မျိုးကူးစပ်၍ မွေးမြူ ရွေးချယ်ခြင်း။ • မျိုးထွန်းနည်းဖြင့် မွေးမြူရွေးချယ်ခြင်း။ <p>(နည်းလမ်းအလိုက် ရွေးချယ်ထားသော စပါးမျိုးများနှင့် မျိုးအလိုက်အရည်အသွေး အဆင့်အတန်းများကို နောက်ဆက်တွဲဇယား ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄၊ ၅ ဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ရေမြေဒေသ ရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီသော ဖြစ်ထွန်းမှု အကောင်းဆုံး မျိုးများကို ရွေးချယ်ရာတွင် (၃)နှစ်ခန့် ဆက်တိုက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ပြီးဖြစ်သည့် မျိုးများအနက်မှ သင့်လျော်သည့်မျိုးများကို စိစစ်ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဒေသ တစ်ခုအတွင်း မျိုးတစ်မျိုးမက ရွေးချယ် စိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်ပါသည်။။ 	<p>ရရှိနိုင်သည့်အကျိုးကျေးဇူးများ။</p> <ul style="list-style-type: none"> • စပါးပင်သန်မာကြီးထွားခြင်း၊ • အထွက်ကောင်းခြင်း၊ • ဈေးကွက်ရှိခြင်း၊ • ကြိတ်ခွဲရာတွင်ဆန်ထွက်ကောင်းခြင်း၊ • စားသုံးမှုအဆင့်အတန်းကောင်းခြင်း၊ • ရောဂါ၊ပိုးမွှားနှင့်သဘာဝဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း၊ • အပင်ယိုင်လဲဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း၊ • ပေါင်းမြက်ကိုစီးမိုးနိုင်ခြင်း၊ • ပင်ရပ်ညီခြင်း၊ • ပန်းပွင့်ချိန်ညီခြင်း၊ • ရင့်မှည့်ချိန်ညီခြင်း၊ • အထွက်နှုန်းတည်ငြိမ်ခြင်း။ <p>(ရာသီစပါးမျိုးများ ဖြစ်သော အင်းမရဲဘော်၊ ရွှေဒဂီ၊ ရဲဘော်ရိုးစိန်း စသောမျိုးများသည် သြဂုတ်လ ၁၅ရက် တွင်ပျိုးထောင်ပြီး၊ စက်တင်ဘာ ၁၅ ရက် စိုက်ပျိုးသော်လည်း အထွက်နှုန်း သိသာစွာ ကျဆင်းခြင်းမရှိကြောင်း သုတေသန တွေ့ရှိချက်များအရသိရှိရပါသည်။)</p> <ul style="list-style-type: none"> • မျိုးတစ်မျိုးမက စိုက်ပျိုးခြင်းအားဖြင့် ပိုးမွှားရောဂါ ကျယ်ပြန့်စွာကျရောက် ဖျက်ဆီးခြင်းကို ကြိုတင်ကာကွယ်ပြီး ဖြစ်သည်။

ပြည်တွင်းစပါးမျိုးများ စိုက်ပျိုးရွေးချယ်ခြင်းနည်းဖြင့်ထုတ်ဝေခဲ့သောစပါးမျိုးအချို့။

အမှတ်စဉ်	နည်းအလိုက် ရွေးချယ်ရရှိထားသော မျိုးများ	မူရင်းမျိုးအမှတ်/ အမည်	စိုက်ပျိုးသင့်သည့် ဒေသများ
၁	ပင်တိုစိမ်း	အေ ၂၉-၂၀	မိုးရေသောက်ဒေသ
၂	အီကရင်ကွ	အေ ၃၅-၁၇	။
၃	ရဲဘော်စိန်	အေ ၅၂-၂၁	။
၄	ရွှေဒဂီး	အေ ၅၆-၁၁	။
၅	တောင်ထိပ်ပန်း	ဘီ ၄၀၁	ဆည်ရေသောက်ဒေသ
၆	ငရွန်းဝါ	ဘီ၄၀၄	။
၇	ကုလားကလေး	ဘီ ၄၃-၂	မိုးရေသောက်ဒေသ
၈	နံ့ကားထွန်း	ဘီ ၃၈-၃၅	။
၉	မှော်ဘီစိန်	စီ ၁၅-၁၀	။
၁၀	ရှမ်းငြိမ်း	စီ ၂၄-၇၁	။
၁၁	ငွေတိုး	စီ ၅၃-၃၉	။
၁၂	ငကျွဲ	ဒီ ၂၅-၄	။
၁၃	ပေါ်ဆန်းမွှေး	ဒီ ၄၄-၈	။
၁၄	လော့သော့ကြီး	အီး ၃၀-၄၂	။
၁၅	စိန်ကြီး	အီး ၄၃-၅၃	။
၁၆	ဖိုးကော်ကြီး	-	။
၁၇	ရွှေတဆုတ်	-	။
၁၈	အင်းမရဲဘော်	-	။

ပြည်ပစပါးမျိုးများတင်သွင်းစိုက်ပျိုးရွေးချယ်ခြင်းဖြင့် ရရှိထုတ်ဝေသော အထွက်ကောင်းစပါးမျိုးများ

စဉ်	မျိုးအမည်	မူရင်းမျိုးအမည်/မျိုးအမှတ်	စိုက်ပျိုးသင့်သည့်ဒေသများ
၁	ရာကျော်-၁	အိုင်အာ-၈	မိုးရေသောက်နှင့်ဆည်ရေသောက်
၂	ရာကျော်-၂	အိုင်အာ-၅	။
၃	စီ၄-၆၃	စီ၄-၆၃	။
၄	မနော်ဟရီ	မရှူရီ	။
၅	ရွှေဝါရင်	အိုင်အာ-၂၄	။
၆	မနောသုခ	မရှူရီ(အမ်)	။
၇	ဆင်းသိင်္ဂီ	ဘီအာ ၅၁-၉၁-၆	။
၈	ပုလဲသွယ်	ပလီတာ ၁-၁	။
၉	ဧရာမင်း	မချန်းဒိုး	။
၁၀	မှော်ဘီ-၁	အိုင်အာ-၄၂	။
၁၁	မှော်ဘီ-၂	အိုင်အာ-၂၁၈၃၆-၉၀-၃	။
၁၂	ဆင်းဧကရီ-၂	အာဒီ ၂၃-အေ	။
၁၃	ဆင်းဧကရီ-၃	အာဒီ ၂၃-ဘီ	။
၁၄	ဆင်းဧကရီ-၄	အိုင်အာ-၂၁၈၄၈-၆၅-၃	။
၁၅	ယာ-၁	စီ-၂၂	မိုးနည်းရေရှားဒေသ
၁၆	ယာ-၂	ကေအင်-၉၆	။
၁၇	ယာ-၃	ကေအင်-၁၁၇	။
၁၈	ယာ-၄	အယ်လ်ဂျီ-၂၄၀	။
၁၉	ယာ-၅	အိုင်အာ-၁၅၂၉-၆၈၀-၃	။
၂၀	ရေနက်-၁	ဘီကေအင်-၆၉၈၆-၁၀၈-၃	မိုးများ၍ ရေနက်သောဒေသ
၂၁	ရေနက်-၂	ဘီကေအင်-၆၉၈၆-၁၆၇	။
၂၂	ရေနက်-၃	အာဒီ-၁၇	။
၂၃	ရေနက်-၅	ဘီအိပ်ချ်-၂	။
၂၄	ရေနက်-၆	အာဒီ၁၉	။
၂၅	ရေနက်-၇	ဘီ-၉၂၂-စီအမ်အာ-၁၁၈	။
၂၆	ရွှေဝါလေး	အိုင်အာ-၂၈	သီးထပ်စိုက်ဒေသ
၂၇	ယာ-၆	အိုင်အာ ၇၄၇-ဘီ-၂-၆-၃	။
၂၈	ရွှေမန်း-၁	အေစီ ၁၉၅၁	မိုးရေသောက်
၂၉	ရေဆင်း-၁	အိုင်အာ-၇၂	ဆည်ရေသောက်
၃၀	ရေဆင်း-၂	အက်စတာနက်ဂေါ်ရီ	။
၃၁	ရေဆင်း-၃	အာပီ-၁၀၅၇-၃၉၃-၁	။
၃၂	ထွန်းသီရိ	(တီသွမ်)	။
၃၃	အမ်အာ-၉(MR-9)	အိုင်အာ ၅၉၆၇၃	။
၃၄	ရွှေမြန်မာ	အာပီ ၁၆၇၄-၆၉၀-၃၉-၁၄	ဆည်ရေသောက်
၃၅	ရွှေပြည်တန်	ပီအက်(စ)ဘီအာစီ - ၆၈	မိုးရေသောက်
၃၆	ဆင်းသွယ်လတ်	အိုင်အာ ၅၃၉၃၆-၆၀-၃-၂-၃-၁	ဆည်ရေသောက်

မျိုးကူးစပ်မွေးမြူရွေးချယ်ခြင်းဖြင့် ရရှိခဲ့သော အထွက်ကောင်းစပါးမျိုးများ။

စဉ်	ရွေးချယ်ရရှိခဲ့သောမျိုးများ	မိဘမျိုးများ	စိုက်ပျိုးသင့်သည့် ဒေသများ
၁	စိန်တလေး	ရဲဘော်စိန်/စီ၄-၁၁၃	မိုးရေသောက်ဒေသနှင့် ဆည်ရေသောက်ဒေသ
၂	ကျော်ဇေယျ	ရာကျော်-၂/အောင်ဇေယျ	။
၃	ဆင်းဧကရီ-၁	ရွှေဝါရင်/ကောက်မွေး	။
၄	သီးထပ်-၁	ရွှေဝါရင်/ရဲဘော်စိန်	။
၅	သီးထပ်-၂	ရွှေဝါရင်/ရဲဘော်စိန်	။
၆	သီးထပ်-၃	ရွှေဝါရင်/ရဲဘော်စိန်	။
၇	ယာ-၆	ယာ-၁/အိုင်အာ-၂၀၃၅-၂၉၀-၂-၁-၁	မိုးနည်းရပ်ဝန်းဒေသ
၈	ယာ-၇	ယာ-၁/အိုင်အာ-၂၁၅၃-၂၆-၃-၅-၂	။
၉	ရေနက်-၄	စီ၄-၆၃/ငက္ခဲဖြူ	ရေနက်တွင်းဒေသ
၁၀	ဆားငန်ခဲ-၁	လုံးနီ/ရွှေဝါရင်	ပယ်လယ်ကမ်းရိုးတန်းဒေသ
၁၁	ဆားငန်ခဲ-၂	လုံးနီ/ရွှေဝါရင်	။
၁၂	ဆားငန်ခဲ-၃	လုံးနီ/ရွှေဝါရင်	။
၁၃	ဆားငန်ခဲ-၄	စီ၄-၆၃/ရေသူမ	။
၁၄	ယာ-၈	ယာ-၁/အိုင်အာ-၂၁၅၃-၄၃-၂-၅-၃	မိုးနည်းရပ်ဝန်းဒေသ

မျိုးထွန်နည်းဖြင့် မွေးမြူရွေးချယ်ခြင်းဖြင့် ရရှိထုတ်လုပ်ခဲ့သော အထွက်ကောင်းစပါးမျိုးများ။

စဉ်	မျိုးထွန်းအမည်	မူရင်းမျိုး	စိုက်ပျိုးသင့်သည့်ဒေသများ
၁	ရွှေဝါထွန်း	ရာကျော်-၂	မိုးရေသောက်လယ်စပါး
၂	ရွှေသွယ်ထွန်း	ရွှေဝါရင်	။
၃	ယာ-၂ထွန်း	ယာ-၂	သဲဆန်ကုန်းကြော/မိုးနည်းပါးဒေသ
၄	သူခရင်	မနောသူခ	ဆည်ရေသောက်ဒေသ
၅	ရေဆင်းလုံးသွယ်	လုံးသွယ်မွေး	။

စပါးမျိုးစေ့အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းရေး စံချိန်စံညွှန်းများ

စဉ်	မျိုးစေ့အဆင့်	မျိုးသန့်စင်မှု % (အနည်းဆုံး)	အပင်ပေါက် % (အနည်းဆုံး)	မျိုးစေ့ အစိုဓါတ် % (အများဆုံး)	အဖျင်းအမှော် ဖုံးသုံးခဲ % (အများဆုံး)	အခြားသီးနှံ အစေ့အရေ အတွက် % (အများဆုံး)	စုစုပေါင်း မြက်ပေါင်းစေ့ အရေအတွက် % (အများဆုံး)	လက်မခံနိုင်သည့် ပေါင်းမြက်စေ့ အရေအတွက် (အများဆုံး)	ဆန်နီပါဝင်မှု အစေ့ ၅၀၀ ဂရမ်တွင် ပါဝင်သည့် စေ့ရေ (အများဆုံး)
၁	အခြေခံမျိုး အဆင့်-၁	၉၉	၉၀	၁၃	၁	၀	၀	၀	၀
၂	အခြေခံမျိုး အဆင့်-၂	၉၈	၉၀	၁၃	၂	၁၀/ကီလို	၁၀/ကီလို	၂/ကီလို	၁
၃	မျိုးသန့် အဆင့်-၁	၉၈	၈၅	၁၃	၂	၀. ၅	၀. ၁	၅/ကီလို	၃
၄	မျိုးသန့် အဆင့်-၂	၉၇	၈၀	၁၃	၃	၁. ၀	၀. ၂	၅/ကီလို	၅

ကျမ်းကိုးအညွှန်း။ (References)

Atlin G., M Bell and Balasubramania :Variety Selection,
Rice Fact Sheets,Produced by the IRRI,2003.

ခင်သန်းနွယ်၊ မြမြ လှမင်း - အလားအလာကောင်းမွန်သောစပါးမျိုးများ။ မြန်မာနိုင်ငံစိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တောနှင့်မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းပညာရှင်အဖွဲ့ ၊ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာနှင့် မူဝါဒဆိုင်ရာ အကြံပြုစာတန်းများ။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ။